

Поклонническа делегация от представители на руското монашество посети Египет

Служба «Комуникация» на ОВЦВ, 16.11.2025. Между 8 и 15 ноември по благословение на Светейшия Патриарх на Москва и цяла Русия Кирил и по покана на Светейшия Патриарх Коптски Тавадрос II делегация от представители на руското монашество начело с Ташкентския и Средноазиатски митрополит Викентий посети Египет.

Сред руските поклонници бяха Борисоглебският и Бутурлиновски епископ Сергей, игуменът на манастира «Оптина» епископ Йосиф, заместник-председателката на Синодалния отдел по делата на манастирите и монашеството и игумения на столичния Зачатиевски манастир Юлиания (Каледа), секретарят на ОВЦВ по въпросите на междухристиянските отношения йеромонах Стефан (Игумнов), комендантът на патриаршеската резиденция на ул. «Чистий переулук» в

Москва йеромонах Аристоклий (Лисицин), клирикът на Казахстанския митрополитски окръг йеромонах Исаак (Истелюев), йеромонах Максим (Жилински) от манастира «Оптина», игуменията на Николския манастир «Св. Троица» в Ташкент Екатерина (Малгина), игуменията на Покровския манастир в гр. Достабад Евгения (Воримбетова), йеродякон Никанор (Булдаков) от манастира «Оптина», служителките на Московската патриаршия монахиня Мария (Парсиева) и монахиня Сергия (Горбунова), служителката на Ташкентското епархийско управление инокиня Анастасия (Смолина), монахини от Зачатиевския манастир в Москва.

На 8-9 ноември делегацията посети родината на християнското монашество – древните манастири в Нитрийската пустиня (Вади-ан-Натрун), разположена между Кайро и Александрия на запад от делтата на Нил.

Първото, което посети делегацията, бе манастирът на преп. Макарий Велики. В тази обител, основана през 360 г., са се случили описаните в Египетския Патерик подвизи и блажена кончина на светията, един от основателите на монашеството.

Руските поклонници се поклониха на нетленните мощи на преп. Макарий, св. Йоан Колов и другите подвизавали се тук угодници Божии, както и на частиците от мощите на св. пророк Елисей и св. Йоан Кръстител. В топла атмосфера премина общуването с манастирското братство.

На 9 ноември, 22 неделя след Петдесетница, митрополит Викентий заедно с епископите Сергей и Йосиф отслужиха божествена св. Литургия в един от древните храмове на обителта.

След това делегацията посети манастира на преп. Паисий Велики (Амба Бишой), основан от светията около 357 г. Руските монаси се поклониха на мощите на преп. Паисий и посетиха гроба на коптския Патриарх Шенуда III (1971-2012). Те се срещнаха с игумена на манастира епископ Агапит и братството.

След това поклонниците от Русия заминаха за манастира на Сирийците (ас-Суриани), основан в края на IV в. от ученици на св. Паисий Велики там, където е била неговата постница, и наречен в чест на монасите от Сирия, живели тук няколко века. В манастира са исторически силни традициите на отшелничеството. С манастира ас-Суриани е свързано името на св. Ефрем Сириец, който според преданието е идвал тук, за да се види с преп. Паисий. Поклонниците посетиха килията на преп. Паисий, видяха дървото, израснало от забития в земята и разцъфнал жезъл на св. Ефрем и разгледаха стенописите от VIII-XVII в.

След това те посетиха манастира на Римляните (ал-Барамус), основан около 335 г. от св. Макарий Велики, който е първият мъжки манастир в християнския свят. Обителта е получила името си в

чест на подвижавалите се тук в края на IV в. синове на римския император Валентиниан – Максим и Домиций.

Поклонниците от Русия огледаха манастирските храмове и построената през IV в. трапезария, където древните монаси се хранели, преди да се оттеглят в своите пустинни жилища. Те се поклониха на мощите на подвижавалите се тук Пафнутий Велики, Исидор, Моисей Мурин и други пустинни отци и изпяха похвала на преп. Арсений Велики, който също е извършвал тук молитвените си подвизи.

На 10 ноември делегацията посети манастира на св. великомъченица Дамиана Египетска, който се намира в Северен Египет в източната част на делтата на Нил.

Св. Дамиана, родена в края на III в., била от благороднически род; баща ѝ Марк, римски управител на Северен Египет, възпитал дъщеря си в християнската вяра. След като пораснала, девойката отказала да се омъжи и помолила баща си да ѝ направи жилище в отдалечена местност, където да може да води живот, посветен на Бога. Заедно с нея там се заселили още четиридесет девизи. По благословение на местния епископ на това място била основана девическа обител, чиято игумения станала св. Дамиана. Смята се, че това е първият християнски женски манастир в света.

В началото на IV в. започнали гоненията на император Диоклециан и Марк, бащата на Дамиана, се отрекъл от Христа и принесъл жертва на идолите. За тази постъпка той бил укорен от дъщеря си, която му казала, че по-добре да умре като мъченик за Христа, отколкото да живее като служител на дявола. Разкаян, Марк се явил през самия император и открито изповядал християнската си вяра, за което бил обезглавен. Скоро Диоклециан научил, че мъченишкият подвиг на Марк е вдъхновен от дъщеря му и изпратил в обителта на Дамиана войнишка стотица. Въпреки заплахите и мъченията светицата не се отрекла от Христа. Всеки път ѝ се явявал ангел Господен и изцелявал раните ѝ. Войниците, впечатлени от нейния подвиг, повярвали в Христа. Накрая Дамиана и четиридесетте девизи били обезглавени. Между 324 и 326 г. мястото на техния подвиг било посетено от св. равноапостолна царица Елена. Тя намерила нетленните тела на девойките-мъченици, построила за тях гробница и положила основите на храм.

С решение на Св. Синод на РПЦ св. великомъченица Дамиана Египетска и четиридесетте девизи-мъченици, убити заедно с нея, са включени в календара на Руската църква и паметта им се отбелязва на 8/21 януари.

Гостите от Русия се поклониха на гроба на св. мъченици и им изпяха похвала. Те се запознаха с манастирското стопанство и манастирските работилници и беседваха със сестрите от манастира и

епархийския им архиепiscop – Дамийетския епископ Марк. Две от сестрите от манастира – Юлита Фуад и Теописия Сайед – посетиха през септември тази година Русия заедно с коптска монашеска делегация.

След това поклонниците посетиха храма «Св. Богородица и св. великомъченик Абануб Нехиски» в гр. Самануд, където почиват мощите на мъченика.

Великомъченик Абануб се родил около 299 г. и загинал мъченишки около 311 г., едва дванайсетгодишен. Той бил роден в Нехиса (дн. Кафр ал-Абхар, провинция Дакахлия) в египетско християнско семейство. Бил единственото дете на родителите си и от най-крехка възраст показвал голяма любов към молитвата и благочестието. Още съвсем невръстен останал сирак.

В един неделен ден по време на богослужение в храма чул свещеника да казва, че трябва да сме верни на Христа дори по време на най-страшни гонения. Същия ден Абануб се причастил със Св. Тайни и решил да изповяда публично християнската си вяра пред езическите власти. Той раздал целия си имот, който получил в наследство от родителите си, и отишъл в Самануд, защото имал видение на Архангел Михаил, който му казал, че именно там му е съдено да прослави Бога.

В Самануд той се явил пред местния управител Луциан и заявил, че вярва в Христа. Веднага го задържали. Без да обръща внимание на крехката възраст на Абануб, Луциан заповядал да го подложат на многобройни жестоки мъчения, които момъкът мъжествено издържал. По време на мъченията на Абануб се явявали ангели, които го подкрепяли и изцелявали раните му; римските войници, палачите на момъка, също ги видели и някои от тях се обърнали към Христа и били наказани със смърт. Абануб бил измъчван продължително време първо в Самануд, а след това в Атрибис (дн. Тел-Атриб край град Бенха, провинция Ал-Калюбия) и накрая в Александрия, където го убили. Тялото на мъченика било изхвърлено на бунището, но местните християни го прибрали и пренесли в родния му град – Нехиса, където го и погребали.

През следващите столетия на гроба на великомъченик Абануб се извършвали многобройни чудеса. През 960 г. нетленните му мощи били пренесени с големи почести в Самануд и положени в местния катедрален храм «Св. Богородица»; впоследствие там била направена пристройка в чест на мъченика. В Египет в чест на светия момък са построени и осветени множество храмове. Името му е много разпространено сред египетските християни. Той се почита като покровител на децата и младежите.

В Коптската църква паметта на св. Абануб Нехиски се почита всяка година на 24 авив по коптския календар (18/31 юли).

Същия ден гостите от Русия посетиха разположения в делтата на Нил град Саха. Според преданието това място е едно от първите, на които Светото Семейство е спряло, за да си почине. За разлика от другите му спирки (общо те са повече от 20), където според преданието то е получавало радушен прием от местните жители, в Саха никой не подал на изморените странници дори вода. И именно тук се извършило чудо: Пресветата Дева, изтощена от пътя, поставила Сина Си на каменистата земя и оттам бликнал извор. Запазен е отпечатък от стъпалото на Богомладенеца върху камъка, благоговейно пазен от египетските християни. Днес желаещите могат да го видят в построения на това място коптски храм «Св. Богородица».

След това поклонниците се насочиха към Източната пустиня край Червено море.

На 11 ноември те посетиха обителта на св. Павел Тивейски, където се поклониха на гроба на подвижника. Митрополит Викентий заедно с другите архиереи от поклонническата група отслужиха божествена св. Литургия в пещерния храм от V в. След това гостите се запознаха с историята на лаврата, поклониха се на нейните светини и посетиха извора на св. Павел. Гостите бяха радушно приети от игумена епископ Данаил, председател на Патриаршеската комисия по делата на манастирите и монашеството на Коптската църква. Митрополит Викентий изказа благодарност на владика Данаил за оказаното гостоприемство и предоставената възможност да отслужи св. Литургия в една от най-древните обители на християнския свят.

На 12 ноември гостите от Русия посетиха друга древна лавра в Източната пустиня – манастира на св. Антоний Велики. Тази обител, построена в началото на IV в. в подножието на планината, на която в пещерна килия се е подвизавал основателят на монашеството, е вече повече от петнадесет века едно от най-обичните места за християнските поклонници.

Гостите се изкачиха на планината и посетиха пещерата на св. Антоний, където изпяха акатист на преподобния. В подножието ѝ те огледаха новопостроения храм «Кръст Господен и Възкресение Христово». След това посетиха древните храмове на обителта и се поклониха на светините, пазени в тях, като особено внимание обърнаха на манастирския извор, избликнал някога по молитвите на светията.

В топла и сърдечна атмосфера премина общуването им с игумена епископ Юст и манастирското братство.

На 13 ноември руските поклонници заминаха за Кайро. По пътя, в новата административна столица на Египет, те посетиха катедралния храм «Рождество Христово» – един от най-големите в християнския свят. Тържественото откриване и освещаване на катедралата се състоя на 6 януари

2019 г. в присъствието на президента на Египет.

На същия ден поклонниците посетиха в Стария град манастира на св. великомъченик Теодор Стратилат (Амир Тадрос), където бяха радушно приети от игуменията Едросис и сестрите от обителта. В манастира те се поклониха на чудотворната мироточива икона на св. Теодор, частиците от мощите на св. великомъченица Марина и други угодници Божии и посетиха извора на св. Онуфрий Велики.

В Кайро делегацията бе приета от Гизкия епископ Теодосий, отговорник за коптските енории в Русия, който даде прием в чест на гостите от Русия.

На 14 ноември митрополит Викентий отслужи божествена св. Литургия в руския храм «Св. Сергей Радонежки» в Кайро в съслужение с Борисоглебския и Бутурлиновски епископ Сергей, Можайския епископ Йосиф, Луховицкия епископ Евтимий, викарий на Патриаршеския екзарх на Африка, клирика на Египетското благочиние на екзархията свещ. Дмитрий Гуров и йеродякон Никанор (Булдаков) от манастира «Оптина».

След това руските поклонници посетиха историческия християнски център на Кайро, където се намират велики светини на християнския свят: пещерата, където според преданието Светото Семейство се е криело в течение на три месеца от преследвачите и където още през 58 г. бил построен храм, един от първите в християнския свят; изграденият над него през IV в. храм «Св. мъченици Сергей и Вакх», където се пази част от мощите им; храмът «Св. великомъченица Варвара», където се пази част от мощите на светицата, а също и част от мощите на св. Юлиания, св. Дамиана и други светии; прочутата коптска «Висяща» църква («Муаляка»); Коптският музей; манастирът «Св. великомъченик Меркурий» (Абу Сейфен), където делегацията беше тържествено посрещната от игумения Кирия и сестрите.

На 15 ноември руските поклонници отпътуваха за Москва.

По време на посещението ѝ в Египет руската поклонническа делегация беше придружавана от представителя на Коптската църква в Русия йеромонах Дауд Ел-Антони, клирика на Египетското благочиние на Патриаршеската екзархия в Африка свещ. Дмитрий Гуров, съветника на Коптския Патриарх д-р Антон Милад, монаси от Коптската църква.